

NOTAT

5. oktober 2020

Orienteringsnotat til Folketinget om dansk høringssvar til kommende EU-initiativ om bæredygtig virksomhedsledelse (sustainable corporate governance)

Europa-Kommissionen har den 30. juli 2020 offentliggjort en tidsplan og præhøring på et kommende EU-initiativ om bæredygtig god selskabsledelse. Fristen for høringssvar er den 8. oktober 2020, og regeringen har udarbejdet et samlet dansk høringssvar.

Det kommende initiativ vedrører emnerne god selskabsledelse og virksomheders samfundsansvar. Nærmere bestemt annoncerer Kommissionen sine intentioner om at adressere virksomheders processer for nødvendig omhu (due diligence) i forhold til FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv og OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd samt bestyrelser og ledelsens ansvar for at varetage en bæredygtig udvikling i virksomheders strategi og beslutningsprocesser.

Nødvendig omhu handler om de processer, som virksomheden forventes at have på plads for dels at kunne identificere de områder, hvor den kan have en negativ indvirkning på omgivelserne, dels at kunne forebygge og afbøde negativ indvirkning – og endelig at kunne redegøre for virksomhedens indsats for at håndtere negativ indvirkning.

I høringen fremhæver Kommissionen udfordringer med at sikre, at virksomheders ledelse tænker langsigtet i forhold til at adressere risici i virksomhedens forretning, der kan påvirke en bæredygtig udvikling både i forhold til samfundet og for virksomheden selv. Ifølge Kommissionen har virksomheders ledelse ofte et kortsigtet fokus primært målrettet en opfyldelse af virksomhedens ejere og aktionærers interesse fremfor virksomhedens øvrige interessenter. Det kortsigtede fokus medfører ifølge Kommissionen, at virksomheder ikke prioriterer tilstrækkelige ressourcer til at indarbejde og opstille bæredygtige hensyn i virksomhedens strategi og beslutningsprocesser.

Med initiativet sigter Kommissionen efter at understøtte en bedre forankring af bæredygtig udvikling i rammerne for god selskabsledelse. Kommissionen konkluderer, at der er behov for nye initiativer for at skabe større fremdrift på området, da den nuværende kombination af regler, retningslinjer og frivillige tiltag ikke er tilstrækkelig til at skabe den fornødne bæredygtige omstilling og ansvar for udviklingen.

Konkret ønsker Kommissionen, at virksomheder i højere grad tilskyndes til at adressere deres negative påvirkning i forhold til en bæredygtig udvik-

ling med henvisning til internationale retningslinjer og mål¹. Kommissionen ønsker endvidere, at virksomheders ledelse skal varetage interesserne for alle virksomhedens interessenter fremfor alene aktionærers interesser. Kommissionen vil derfor se på, hvordan virksomheder behørigt kan implementere bæredygtige hensyn i deres strategi og beslutningsprocesser. Endelig ønsker Kommissionen at adressere, om bæredygtige hensyn kan kobles til aflønning af ledelsesmedlemmer.

Kommissionen har endnu ikke lagt sig fast på, hvilken form Kommissionens kommende initiativ skal bestå af. Kommissionen fremhæver behovet for både at undersøge regulering (hard law) og frivillige instrumenter (soft law). Af eventuel relevant lovgivning peger Kommissionen på selskabslovgivningen og aktionærrettighedsdirektivet. Desuden vil eventuelle rapporteringskrav kunne implementeres i EU's direktiv for ikke-finansiell rapportering, som Kommissionen vil revidere i 2021.

Kommissionens høring er sendt i høring i specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål. Der er modtaget høringssvar fra Finansforbundet, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Forbrugerrådet Tænk og Dansk Industri. Regeringens høringssvar til Kommissionen inddrager de indkomne høringssvar.

Regeringens foreløbige holdning

Regeringen bakker i høringssvaret klart op om behovet for fælleseuropæisk regulering af virksomheders brug af due diligence processer i forhold til samfundsansvar og bæredygtighed. Efterspørgslen efter mere lovpligtig due diligence udspringer af komplekse globale udfordringer, som hverken lader sig løse let eller hurtigt, men kræver fælleseuropæisk samarbejde.

Nogle europæiske lande har indført lovpligtig nødvendig omhu (due diligence) for visse større virksomheder, fx på udvalgte temaer, som børnearbejde. Der er imidlertid risiko for, at flere og varierende nationale lovkrav skaber et kludetæppe af lovgivning på tværs af landene, der gør det svært at navigere for virksomheder og ofre for fx menneskerettigheds-krænkelser eller miljøforurening. Regeringen mener, at det er i Danmarks interesse at adressere denne type udfordringer i regi af EU, hvor der er mulighed for at udarbejde de nødvendige tværgående analyser og gennemføre fælles regler på tværs af medlemsstaterne.

Regeringen opfordrer Kommissionen til at forholde sig til, at virksomheders muligheder for at forhindre eller afbøde negativ indvirkning vil variere afhængigt af faktorer som forretningsstørrelse og den branche eller land, virksomheden opererer i.

¹ FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv og OECD's retningslinjer for ansvarlig virksomhedsadfærd samt FN's 17 verdensmål.

Regeringen bakker op om Kommissionens initiativ til at undersøge behovet for eventuel regulering af virksomheders tilskyndelse til at etablere en langsigtet tidshorizont i virksomhedernes beslutningstagning for at fremme en bæredygtig udvikling. Regeringen mener, at bæredygtighed, vækst og konkurrenceevne ikke er modstridende, men tværtimod ligeværdige hensyn.

Det er regeringens opfattelse, at ledelsesmedlemmer bør understøttes ift. at inddrage en bredere vifte af interessenter end blot aktionærerne, når der træffes beslutninger, så der er incitament til at fokusere på andet og mere end det korte sigt. Dette inkluderer, men er ikke begrænset til de ansatte, klima og miljø.

Regeringen bemærker også, at det ved eventuelle tiltag er vigtigt, at der er opmærksomhed på de forskelle, som findes i de enkelte medlemslande blandt andet i virksomhedernes ejer- og ledelsesstrukturer, som gør at regeringen påpeger overfor Kommissionen, at der er behov for at følgevirkningerne af evt. lovgivning undersøges nærmere med henblik på at identificere en model, der kan fungere i praksis.

Regeringen lægger i sit høringssvar vægt på, at Kommissionen gennemfører grundige analyser af løsningsmodeller og undersøger alle tilknyttede juridiske, økonomiske og praktiske konsekvenser, så Kommissionens kommende initiativ indeholder det rette mix af løsninger – både lovgivning og frivillige tiltag – der proportionalt kan adressere de aktuelle udfordringer. Forslag på ét område er desuden nødt til at blive set i sammenhæng med forslag på andre områder og i forhold til allerede igangværende udviklinger og tidligere love/direktiver, der endnu ikke har vist deres effekt.

Regeringen opfordrer endvidere Kommissionen til at sikre en bred og opsøgende interessentinddragelse, da en stor udfordring på området er, at mange virksomheder ikke er tilstrækkeligt opmærksomme på krav og muligheder. En grundig interessentinddragelse er vigtig for at sikre, at de løsninger, som Kommissionen fremsætter, er proportionale og hviler på en solid forståelse af virksomheders situation og viden om bæredygtig forretningsudvikling.